

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑

พระราชบัญญัติ

จัดหางานและคุ้มครองคนหางาน

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา
คังต่อไปนี้

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
จัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด
หกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยสำนักงานจัดหางาน พุทธ
ศักราช ๒๔๗๕

(๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยสำนักงานจัดหางาน (ฉบับ
ที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖

(๓) พระราชบัญญัติสำนักงานจัดหางานประจำท้องถิ่น
พุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“จัดหางาน” หมายความว่า การประกอบธุรกิจหางานให้
แก่คนหางานหรือหาลูกจ้างให้แก่นายจ้าง

“คนหางาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งประสงค์จะทำงาน
โดยรับค่าจ้างเป็นเงินหรือประโยชน์อย่างอื่น

“ค่าบริการ” หมายความว่า เงินหรือประโยชน์อย่างอื่น
ซึ่งเป็นค่าตอบแทนการจัดหางาน

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็น
นายทะเบียนจัดหางานกลาง หรือนายทะเบียนจัดหางานประจำ
จังหวัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง
ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนจัดหางานกลางขึ้น
ในกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย โดยมีนายทะเบียนจัดหา
งานกลางเป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี
จะจัดตั้งสำนักงานทะเบียนจัดหางานประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อ
สำนักงานทะเบียนจัดหางานกลางก็ได้ โดยมีนายทะเบียนจัดหา
งานประจำจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การจัด
ตั้งสำนักงานทะเบียนจัดหางานประจำจังหวัด ให้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานจัดหางานขึ้นในกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย เรียกว่า “สำนักงานจัดหางานกรมแรงงาน” มีหน้าที่จัดหางานให้แก่ประชาชนโดยไม่คิดค่าบริการ

สำนักงานจัดหางานกรมแรงงานอาจมีสาขาได้ตามที่อธิบดีเห็นสมควร

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดหางานโดยเรียกหรือรับค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจัดหางานจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๘ ผู้ขออนุญาตจัดหางานต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๕) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการปรามการค้าประเวณี หรือความผิดซึ่งกฎหมายบัญญัติให้ถือเอาการกระทำโดยทุจริตเป็นองค์ประกอบ หรือความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีอัตราโทษถึงจำคุก

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาตจัดหางาน นิติบุคคลนั้นต้องมีสัญชาติไทย และผู้จัดการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตาม (๑) ถึง (๗) ด้วย

มาตรา ๕ ผู้รับอนุญาตจัดหางานต้องมีสำนักงานจัดหางานตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตจัดหางาน ใบอนุญาตจัดหางานฉบับหนึ่งให้ใช้ได้เฉพาะสำนักงานจัดหางานแห่งหนึ่ง

การย้ายสำนักงานจัดหางานจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ สำนักงานจัดหางานจะตั้งอยู่ ณ โรงแรม หอพัก สถานบริการหรือสถานที่อื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวงมิได้

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑

มาตรา ๑๑ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดจำนวนสำนักงานจัด
หางานในท้องที่หนึ่งท้องที่ได้ ตามที่เห็นสมควรโดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ ลูกจ้างหรือตัวแทนซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการ
จัดหางานของผู้รับอนุญาตจัดหางาน ต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ
ผู้ขออนุญาตจัดหางานตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๓ ผู้รับอนุญาตจัดหางานต้องจดทะเบียนลูกจ้าง
หรือตัวแทน ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหางานของตน ตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ใบอนุญาตจัดหางานที่ออกให้แก่ผู้ใด ให้คุ้มครอง
ถึงลูกจ้างหรือตัวแทนที่ผู้นั้นได้จดทะเบียนไว้ด้วย

ให้ถือว่ากระทำความผิดของลูกจ้างหรือตัวแทนที่ผู้รับอนุญาต
จัดหางานได้จดทะเบียนไว้เป็นการกระทำความผิดของผู้รับอนุญาตจัด
หางานด้วย เว้นแต่ผู้รับอนุญาตจัดหางานจะพิสูจน์ได้ว่าการ
กระทำความผิดเป็นการสุจริตที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตจัดหางานเรียกหรือรับ
ค่าบริการอย่างอื่น นอกจากเงินซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนด
โดยกฎกระทรวง

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตจัดหางานรับค่าบริการ ก่อนที่คนหางานได้งาน

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีการรับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดไว้ เป็นประกันค่าบริการ ให้ผู้รับอนุญาตจัดหางานลงบัญชีและออก ใบรับตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่คนหางานไม่ได้งาน ผู้รับอนุญาตจัดหางานต้อง คืนเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่เป็นประกันค่าบริการ

มาตรา ๑๘ ผู้รับอนุญาตจัดหางานต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ในใบอนุญาต และต้องทำบัญชีการจัดหางานและส่งรายงาน ประจำเดือนต่อนายทะเบียนภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป

บัญชีการจัดหางานและรายงานประจำเดือนให้เป็นไปตาม แบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๙ ใบอนุญาตจัดหางานให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปี ประดิทินแห่งปีที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้น อายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินกิจการต่อไปได้ จนกว่านายทะเบียนจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต ให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ ผู้รับอนุญาตจัดหางาน ต้องแสดงใบอนุญาตจัดหางานไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สำนักงานจัดหางาน

มาตรา ๒๑ เมื่อออกปฏิบัติงานนอกสำนักงานจัดหางาน ผู้รับอนุญาตจัดหางาน ลูกจ้างหรือตัวแทน ต้องมีใบคู่มือที่ผู้รับอนุญาตจัดหางานเป็นผู้ขอและนายทะเบียนออกให้ตามแบบที่อธิบดีกำหนดไปด้วย และต้องแสดงใบคู่มือนั้นเมื่อนายทะเบียนพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่นซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๒๒ ให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ใบคู่มือตามมาตรา ๒๑

มาตรา ๒๓ เมื่อลูกจ้างหรือตัวแทนพ้นจากความเป็นลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตจัดหางานแล้ว ข้อมหกดสิทธิที่จะใช้ใบคู่มือนั้น และต้องส่งใบคู่มือคืนแก่นายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันพ้นจากความเป็นลูกจ้างหรือตัวแทน หรือจะส่งแก่ผู้รับอนุญาตจัดหางานภายในกำหนดเวลาดังกล่าวเพื่อส่งคืนนายทะเบียนก็ได้

ให้ผู้รับอนุญาตจัดหางานที่ได้รับใบคู่มือไว้ตามวรรคหนึ่งส่งใบคู่มือคืนแก่นายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับจากลูกจ้างหรือตัวแทน

เดิม ๘๕ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑

มาตรา ๒๔ ถ้าใบอนุญาตจัดหางานหรือใบคู่มือสุญหาย หรือถูกทำลายในสารสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอใบแทน ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสูญหายหรือถูกทำลาย

การขอและการออกใบแทน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ เมื่อปรากฏว่าผู้รับอนุญาตจัดหางาน ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ นี้ หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ให้นายทะเบียน มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรค หนึ่ง มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งของนาย ทะเบียน เว้นแต่รัฐมนตรีจะสั่งให้ทุเลาได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๖ นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ เข้าไปตรวจสอบการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดหางานของผู้ขอ อนุญาตจัดหางาน ตลอดจนบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑

ในสำนักงานจัดหางานหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานดังกล่าวระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ฝ่าฝืนเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตจัดหางาน หรือฝ่าฝืนระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตจัดหางาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑

มาตรา ๓๐ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๑ ใบอนุญาตที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานจัดหางาน และยังใช้ได้อยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือเสมือนเป็นใบอนุญาตจัดหางานที่ออกตามพระราชบัญญัติ^{นี้} และให้ผู้ถือใบอนุญาตนั้นปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ^{นี้} ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ^{นี้} ใช้บังคับ

มาตรา ๓๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติ^{นี้} และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ^{นี้} และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ^{นี้}

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ค่าธรรมเนียม

(๑) กำขอ	๒ บาท
(๒) การออกหรือต่ออายุใบอนุญาตจัดหางาน	๒๐ บาท
(๓) การออกหรือต่ออายุใบคู่มือผู้จัดหางาน
ลูกจ้างหรือตัวแทน	๑๐ บาท
(๔) ใบแทน	๕ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในปัจจุบันนี้ ประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น และมีผู้อยู่ในวัยทำงานที่กำลังหางานทำมากขึ้นด้วย ราษฎรต่างก็ไปทำงานนอกจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ การประกอบอาชีพเกี่ยวกับการจัดหางานก็เพิ่มขึ้นด้วย จึงเป็นการสมควร มีกฎหมายเพื่อให้การคุ้มครองบุคคลดังกล่าว